

lingshaverne ere pligtige til at erstatte af den Skade, som ved Befordringen paa vedkommende Bane tilføjes de paa samme befordrede Personer eller Gods eller ogsaa andre Personer eller Genstande, og at de kun skulle kunne fri sig for denne Forpligtelse ved at bevise, at det enten er den skadelidendes egen Skyld, at han har lidt Skade, eller at denne er bevirket ved et uafvendeligt Tilfælde.

For Statsbanernes Vedkommende har man nu, hvad angaar Betingelserne for at kræve Erstatning, jfr. Forslagets §§ 1 og 3-5, opstillet det Vilkaar, at Staden eller Døden retsstridig skal være forarsaget af Driftsbestyrelsen eller nogen i Driftens Tjeneste ansat Person. Man har saaledes ikke ment, at der skulde være tilstrækkelig Følge til at gøre Statsbanedriften ansvarlig for alle Driftsulykker, hvor der ikke foreligger tvungende Magt. Er Staden saaledes tilfældig, eller forarsaget af den skadelidende selv eller af en Person, der ikke er i Driftens Tjeneste, foreslaas det i Overensstemmelse med, hvad der i saa Henseende er fastsat i forskellige fremmede Lovgivninger, at Statsbanerne skulle være uden Ansvar. Men paa den anden Side bør der formentlig ikke fordres Tilregnelighed hos Skadevolderen som Betingelse for Driftens Forpligtelse til Erstatning, idet en Fastholden af Tilregnelighedsbetingelsen ofte vilde medføre ubillige Resultater for den skadelidende. Da Ulykken ikke blot kan forarsages ved Kørselen paa Banerne, men ogsaa ved Benyttelsen af Banernes andre Driftsindretninger, t. Eks. ved, at Vognene for en Overførsel i Tilfælde af, at et almindeligt Køretøj passerer denne, nægte at virke, har man foreslaaet at behandle dette Tilfælde i Lighed med, hvad der skal gælde, naar Ulykken forarsages af Banernes rullende Materiel.

Hvad angaar Erstatningens Omfang, foreslaas det, at der hdes Erstatning for Udgifter ved Lægebehandling og for Næringsstab som Følge af Staden, indtil Lægebehandling er endt, altsaa ogsaa, naar Døden bliver den endelige Følge af Staden. Desuden skal der, saafremt det maa antages, at Staden vil have vedvarende Følger for den tilskadefomne, kunne tilkendes ham enten en Erstatningssum een Gang for alle eller et løbende Underholdsbidrag for Livstid eller for et vist Tidrum.

Som bekendt kan i Medfør af Straffelovens § 301 den, der forsætlig eller paa Grund af Mangel paa tilbørlig Agtsomhed har tilføjet en anden en Legemsbestadigelse, dømmes til, foruden Erstatning for Helbre-

delsesudgifter og for Næringsstab, at betale den skadelidende Godtgørelse for Lidelser samt for Ulemper, Lyde og Vanir.

Blandt disse Følger af en tilføjet Skade lader Lidelsen sig ikke omfatte til en dermed kommenjurabel Bengehdelse, og hvad angaar de andre nævnte Følger, da vil det kun i nogle, men ingenlunde i alle, Tilfælde kunne lade sig gøre at udmaale den herved bevirkede Skade i Benge, hvorfor Domstolene vel sædvanlig ogsaa have ansat Godtgørelsen for disse Følger af Staden til en rund Sum, jfr. i U. f. R. 1879 S. 819, 1882 S. 606, 1884 S. 876, 1885 S. 1141, 1893 S. 1286, 1894 S. 172, 1895 S. 792. Man stønner nu ikke rettere end, at det er mere stemmende med rigtige Erstatningsgrundsætninger kun at tilkende Erstatning i saadanne Tilfælde, hvor disse Følger med Rimelighed kunne antages at hidføre en Forringelse af den paagældendes økonomiske Forhold, og man har i Overensstemmelse hermed affattet Forslagets § 2 saaledes, at der ved den ommeldte Erstatnings Fastsettelse alene tages økonomiske Hensyn, hvoraf følger, at Erstatning for Lidelser i hvert Fald ikke kan gives. Der er i det heromhandlede Forhold saa meget mere Grund hertil, som Betingelserne for Skadeserstatning i nærværende Tilfælde allerede foreligger, naar et Retzbrud er til Stede, medens Straffelovens ommeldte Bestemmelse forlanger Tilstedeværelsen af et tilregneligt Retzbrud, hvortil kommer, at Retzbruddet her hyppigst maa tilskrives ikke Statsbanebestyrelsen selv, men enkelte Fernbanefunktionærer, for hvilke altsaa Bestyrelsen, stant den selv er uden Brøde, maa betale Erstatning.

Følge Lovforslagets § 3 skal det, saafremt nogen omkommer, endvidere kunne paalægges Statsbanedriften at yde den eller dem, hvis Forførger den paagældende var, Godtgørelse for Tabet af det fornødne til Underhold og til Børns Opdragelse. Man maa i saa Henseende, som ogsaa udtrykt i Paragraffen, formene, at Godtgørelsen kun bør ydes til den, hvis retlige Forførger den afdøde var. Efter Sagens Natur kan Skadevolderens Handling næppe anses for retsstridig uden i Forhold til den tilskadefomne eller omkomne selv; i Forhold til dennes paarørende er Handlingen alene at anses som tilfældig. En Erstatningsret for de efterladte maa derfor bero paa en ny positiv Lovordning, og ved Fastsettelsen af denne Ordning synes der ikke at være tilstrækkelig Grund til at udstrække Erstatningsretten ud over de familieretlige Forbindelser, der medføre Forførgelsespligt, ei heller til at lade Erstatningen